Muharebe, Aslıhanlar çevresinde 30 Ağustos 1922 saat 14'te başladı. Aynı günün sabahı, önce I. ordu ve sonrada ileri hatta ki IV. Kolordu, Mustafa Kemal Paşa tarafından teftiş edildi.[24]

Muharebe bölgesinde bulunan Başkumandan Mustafa Kemal Paşa, IV. Kolordu'ya bağlı 11. (onbirinci) Tümenin ilk hatlarında taarruzu bizzat idare etti ve tarihin en büyük ve en kesin sonuçlu meydan muharebelerinden birini kazandı.

Bu muharebe strateji bakımından mükemmel bir şekilde hazırlanmıştı. Piyade tümenlerimiz Çalköy ve Aslıhanlar çevresindeki 5 tümenlik düşman ordusunun büyük bir kısmını imha etti. Ayrıca 8 piyade ve 3 süvari tümeninde kesin sonuç yerinde toplanması ve Başkumandan'ın da en ileri muharebe hatlarında bulunması zaferin kazanılması üzerinde önemli rol oynadı. Başkumandanlık Meydan Muharebesi, günün geç saatlerine kadar devam etti. Gece karanlığından faydalanarak Murad Dağı üzerinden çekilebilen Yunan Başkumandanı General Trikopis, kendi gurubunu teşkil eder 5 tümenden elinde kalabilen 5000 - 6000 kişi ile 2 Eylül 1922'de Uşak yakınında esir edildi.

Bu başarılar da süvari kolordumuz kuşatma harekâtının ve I. Kolordumuz Uşak istikametinde süratle ilerlemesinin de büyük etkisi oldu.

[24]Meydan Larousse c.3, s.18





Bundan sonra BaşkumandanMustafa Kemal Paşa'nın "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri" emri üzerine Türk orduları Yunan kılıç artıklarını İzmir'e kadar takip etti ve denize döktü.[25]

Bursa'dan İnönü istikametine taarruza geçen düşman kuvvetleri her defasında Türk ordusunun çelik yumruğunu İnönü'de yiyince çareyi kaçmakta bulurlar.

## *BÜYÜK TAARRUZ SONUCUNDAN SONRA BURSA*

26 Ağustos 1922'de başlayan büyük taarruz sonucunda 6 Eylül 1922'de İnegöl ve sonra Yenişehir, Orhaneli ve Keles, 10 - 11 Eylül'de Bursa sonra Mudanya, Karacabey, Mustafakemalpaşa ilçeleri kurtuldu. Son Yunan döküntüleri de Bandırmadan çekilip gitti.

Bursa'nın kurtuluşunu birazda kurtarıcı 3. Kolordu Komutanı Şükrü Naili Paşa'dan nakledelim. "10 Eylül 1922 sabahı Bursa'nın doğusundan üç kol olarak ilerleyen kolordu, 10 Eylül akşamı Bursa'yı yanmadan, yıkılmadan Yunan kuvvetlerinden geri almıştır. 11 Eylül sabahı kolordu karargâhı Bursa Belediye dairesine gelmiştir.

Şehirde asayişsizlik vardı. Hemen bir hükümet kurmak ve her şeyi düzene koymak gerekiyordu. Şehrin ileri gelenleri belediyede toplandı. Bu toplanan meclis, Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti namına işleri yürütmek üzere Numan Bey'i

[25]Meydan Larousse c.3, s.18